

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

System rolno-leśny: wprowadzanie roślinności drzewiastej do wyspecjalizowanych systemów upraw i chowu

Rozwijanie systemu rolno-leśnego jako zrównoważonego systemu rolniczego w celu poprawy wydajności i rentowności produkcji rolnej

Praktyki rolno-leśne mają potencjał regeneracyjny i mogą poprawiać jakość i zwiększać zakres świadczonych usług ekosystemowych na poziomie gospodarstw i krajobrazu, zwiększając jednocześnie wydajność i rentowność gospodarstw. Usługi te obejmują m.in. akumulację węgla w glebie, bioróżnorodność, zapobieganie erozji, regulację gospodarki wodnej – czyli kwestie szczególnie istotne w perspektywie długoterminowej. Przejście w krótkim okresie od wyspecjalizowanych systemów upraw i chowu do systemów rolno-leśnych może jednak stanowić wyzwanie. W skład grupy dyskusyjnej EIP-AGRI ds. systemów rolno-leśnych weszło 20 ekspertów z całej Europy, którzy przeanalizowali stosowane obecnie praktyki, sporządzili listę wyzwań i możliwości, a także omówili dalsze kroki na drodze do rozwijania ekonomicznie opłacalnych, zrównoważonych systemów rolno-leśnych w Europie. Nacisk położono na wyspecjalizowane systemy upraw i chowu.

Systemy rolno-leśne są bardziej złożone od innych systemów rolniczych i zarządzanie nimi wymaga większej wiedzy. Ich powodzenie zależy od warunków, które wykraczają poza poziom gospodarstwa rolnego. Eksperti sformułowali pewne ogólne zalecenia mające na celu stawienie czoła tym wyzwaniom:

- ▶ Podniesienie poziomu wiedzy na temat systemów rolniczych dzięki zarządzaniu partycypacyjnemu
- ▶ Wspieranie, w różnej formie, odpowiednich szkoleń, skierowanych do różnych grup zainteresowanych odbiorców i przedstawiających trafne i praktyczne przykłady.
- ▶ Wsparcie dla projektów oraz systemów wsparcia decyzji realizowanych poprzez budowanie sieci kontaktów. Informacje, wytyczne i narzędzia wsparcia powinny być łatwo dostępne.
- ▶ Ułatwianie kontaktów między producentami a konsumentami i promowanie wartości produktów rolno-leśnych.
- ▶ Dostosowanie ram prawnych w celu zapewnienia spójności pojęć i działań w zakresie systemów rolno-leśnych, umożliwienia rozwijania najlepszych praktyk lokalnych i ułatwienia codziennego zarządzania systemami rolno-leśnymi.
- ▶ Monitorowanie systemów rolno-leśnych w celu przeprowadzenia oceny ich efektów oraz możliwości przyszłego rozwoju.

„Potrzeba dalszych działań, aby wdrożyć to wielofunkcyjne podejście w sposób zrównoważony i opłacalny dla rolników i społeczeństwa. Należy przeanalizować innowacje i doświadczenia zdobyte na poziomie lokalnym oraz dzielić się nimi w ramach grup kontaktów na każdym poziomie decyzyjnym.”

- Fabien Balaguer (Francja), ekspert grupy dyskusyjnej EIP-AGRI ds. systemów rolno-leśnych -

System rolno-leśny: wprowadzanie roślinności drzewiastej do wyspecjalizowanych systemów upraw i chowu

Pomysły dla grup operacyjnych EPI

- ▶ Testowanie dostosowanych do zmian klimatu praktyk rolno-leśnych, w celu dostarczenia świadczeń ekosystemowych na poziomie gospodarstwa.
- ▶ Zwiększenie rentowności systemów rolno-leśnych dzięki innowacyjnym łańcuchom wartości (np. związanym z drewnem lub energią) i produktom o zwiększonej wartości dodanej (np. etykieta niskoemisyjnego rolnictwa).
- ▶ Opracowanie odpowiednich systemów rolno-leśnych w różnych skalach przestrzennych.
- ▶ Wymiana praktycznych doświadczeń i wiedzy: pozyskiwanie danych na poziomie lokalnym, tworzenie platform i ośrodków wspomagających doradztwo, wzajemne uczenie się oraz obiekty demonstracyjne.
- ▶ Tworzenie nowych funkcji oraz wartości dodanych dla zadrzewień w pasach buforowych oraz wiatrochronnych.

Obszary dalszych badań i rozwoju

- ▶ Metody zwiększania rentowności systemów rolno-leśnych przez zwiększanie wartości dodanej i podnoszenie świadomości społecznej, np. dzięki wprowadzeniu specjalnych etykiet na produktach.
- ▶ Promowanie edukacji dotyczącej systemów rolno-leśnych: wprowadzanie tej tematyki na wszystkich poziomach kształcenia.
- ▶ Możliwości oferowane przez cyfryzację: wspieranie dostępu do otwartych i dostępnych baz danych, rozwój narzędzi wspierających podejmowanie decyzji opartych na systemach informacji geograficznej (GIS).
- ▶ Wiedza na temat drzew: testowanie nowych gatunków lub odmian drzew nadających się do systemów rolno-leśnych oraz dobrych praktyk uprawy i pielęgnacji drzew.
- ▶ Analiza zachęt ekonomicznych (dotacje, dofinansowanie, podatki i programy wsparcia) uznających korzyści systemów rolno-leśnych oraz kompensujących nakłady na ich dostarczenie
- ▶ Systemy rolno-leśne na poziomie krajobrazu: dobre praktyki, wpływ specyfiki własnościowej gruntów, wpływ struktury przestrzennej gruntów w rozdrobnionym krajobrazie, wkład systemów rolno-leśnych w działania mitygacyjne i adaptacyjne w kontekście zmian klimatu.
- ▶ Wycena świadczeń ekosystemowych oraz płatności za ich dostarczenie jako sposób na wynagrodzenie potencjalnych korzyści systemów rolno-leśnych dla zmian globalnych i podnoszenia świadomości ekologicznej.

Więcej pomysłów dla grup operacyjnych EPI oraz potrzeb badawczych opisano w sprawozdaniu końcowym

Dodatkowe informacje

Strona internetowa grupy dyskusyjnej	Inspiracje <ul style="list-style-type: none">• System rolno-leśny: korzyść zarówno dla przyrody, jak i dla rolnika• Chów zwierząt gospodarskich w systemie rolno-leśnym – łączenie leśnictwa z chowem zwierząt gospodarskich: jaja i drób z wolnego wybiegu na obszarach leśnych s. 18	Inne projekty rolno-leśne <ul style="list-style-type: none">• AGFORWARD• AFINET Sieci tematyczne programu „Horyzont 2020”• AGROFE Unijny program uczenia się przez całe życie• AGROF - MM Projekt Erasmus+
Sprawozdanie końcowe		

EIP-AGRI Service Point - Koning Albert II laan 15 - Conscience Building - 1210 Brussels - BELGIUM
Tel +32 2 543 73 48 - servicepoint@eip-agri.eu - www.eip-agri.eu

Dołącz do sieci EIP-AGRI!

Zarejestruj się na stronie internetowej EIP-AGRI, na której możesz znaleźć osoby zajmujące się podobną tematyką, projekty, pomysły i zasoby mogące pobudzić innowacje w sektorze rolnictwa, leśnictwa i ogrodnictwa.